

AMV/066211/1009

Ministerieel besluit na een arrest van de Raad van State over het beroep aangetekend tegen het besluit van de deputatie van de provincie Limburg van 19 juli 2017 met nr. 750.71/A/2017.115, waarbij de vergunning wordt geweigerd aan BVBA Eierfarm Van Eijk voor het vroegtijdig hernieuwen en veranderen van een legkippenbedrijf gelegen te 3940 Hechtel-Eksel, Heidebloemstraat 12.

DE VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING,
OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME,

Gelet op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, zoals herhaaldelijk gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering;

1. ARREST RAAD VAN STATE

Gelet op het arrest nr. 250.941 van 17 juni 2021 van de Raad van State waarbij het ministerieel besluit nr. AMV/66211/1007 van 15 januari 2018 wordt vernietigd;

Gelet op de betekening van voormeld arrest aan het Vlaams Gewest op 27 juni 2021; dat de behandelingstermijn voor heronderzoek van de beroepen aanvangt op 28 juni 2021;

2. BEROEP

Gelet op het beroep van Peter Pouls, namens de bvba Eierfarm Van Eijk, Dennenstraat 9, 3940 Hechtel-Eksel, aangetekend tegen het besluit nr. 750.71/A/2017.115 van de deputatie

van de provincie Limburg van 19 juli 2017 waarbij de vergunning wordt geweigerd aan de bvba Eierfarm Van Eijk, Dennenstraat 9, 3940 Hechtel-Eksel voor het vroegtijdig hernieuwen en veranderen van een legkippenbedrijf gelegen te Heidebloemstraat 12, 3940 Hechtel-Eksel, op de kadastrale percelen: afdeling 1, sectie B, kadastrale percelen 0126N, 0127M en 0127N, omvattende:

- brandstofverdeelinstallaties voor motorvoertuigen, zijnde installaties voor het vullen van brandstoftanks van motorvoertuigen met vloeibare koolwaterstoffen bestemd voor de voeding van de erop geïnstalleerde motor(en)
vergund: 1 verdeelslang (vergund in rubriek 17.3.9.1.);
verandering: wijziging rubriek door CLP-verordening;
totaal na verandering: 1 verdeelslang;
- stallen voor pluimvee en/of niet onder rubrieken 9.2.2.f. en 9.3.2. begrepen gevogelte in een agrarisch gebied, met inbegrip van de installatie(s) voor de bewerking of verwerking van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest, zonder bijmenging van afval en met inbegrip van de installatie(s) voor de compostering van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest met groenafval afkomstig van de eigen inrichting en de bij de inrichting horende gronden, met plaatsen voor
vergund: plaatsen voor 59.640 legkippen;
verandering: uitbreiding met 59.640 legkippen;
totaal na verandering: plaatsen voor 119.280 legkippen;
- stallen voor pluimvee en/of niet onder rubrieken 9.2.2.f. en 9.3.2. begrepen gevogelte, intensieve pluimveehouderij, met inbegrip van de installatie(s) voor de bewerking of verwerking van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest, zonder bijmenging van afval en met inbegrip van de installatie(s) voor de compostering van dierlijke mest afkomstig van de op die plaats geproduceerde dierlijke mest met groenafval afkomstig van de eigen inrichting en de bij de inrichting horende gronden, met plaatsen voor
vergund: plaatsen voor 59.640 legkippen in rubriek 9.3.1.c.2.;
verandering: uitbreiding, nieuwe rubriek;
totaal na verandering: plaatsen voor 119.280 legkippen;
- elektriciteitsproductie, niet in rubrieken 20.1.5. en 20.1.6. bedoelde inrichting voor elektriciteitsproductie, uitgezonderd de aspecten die betrekking hebben op de kernbrandstofcyclus, voor de andere dan de sub a) bedoelde gevallen
vergund: /
verandering: uitbreiding, nieuwe rubriek;
totaal na verandering: een noodstroomgroep van 120 kW;
- transformatoren
vergund: een transformator met een individueel vermogen van 250 kVA;
verandering: /
totaal na verandering: een transformator met een individueel vermogen van 250 kVA (klasse 3);
- al dan niet overdekte ruimte, andere dan deze bedoeld in rubriek 15.5. en 19.8., voor het stallen van autovoertuigen en/of aanhangwagens, andere dan personenwagens
vergund: het stallen van 10 voertuigen;

- verandering: /
- totaal na verandering: het stallen van 10 voertuigen;
- brandgevaarlijke vloeistoffen en vaste stoffen, opslagplaatsen voor vloeistoffen en vaste stoffen op basis van etikettering gekenmerkt door het gevarenpictogram GHS02, ontvlambare vloeistoffen van gevarencategorie 3, gasolie, diesel, lichte stookolie en gelijkaardige vloeistoffen met een vlampunt $\geq 55^{\circ}\text{C}$
vergund: de opslag van 1,7 ton mazout (2.000 liter) in rubriek 17.3.6.1.b;
verandering: wijziging en uitbreiding met 2,55 ton (= 3.000 liter); de bestaande tank werd vervangen door een nieuwe tank;
totaal na verandering: de opslag van 4,25 ton mazout in een bovengrondse dubbelwandige houder van 5.000 liter;
- opslagplaats van dierlijke mest in een agrarisch gebied
vergund: de opslag van 400 m³ vaste mest en 14 m³ reinigingswater;
verandering: reinigingswater is niet meer ingedeeld;
totaal na verandering: de opslag van 400 m³ vaste mest;
- stationaire motoren en gasturbines, volledig of gedeeltelijk gelegen in een gebied ander dan industriegebied vergund: /
verandering: uitbreiding, nieuwe rubriek;
totaal na verandering: een noodstroomgroep met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 150 kW (= 50 % van 300 kW);
- opslagplaatsen voor producten van dierlijke oorsprong, met uitzondering van de producten vermeld in rubriek 48.
vergund: de opslag van 25 ton eieren;
verandering: uitbreiding met 25 ton;
totaal na verandering: de opslag van 50 ton eieren;
- boren van grondwaterwinningsputten en grondwaterwinning, andere dan deze bedoeld in rubriek 53.1. tot en met 53.7. en 53.12., waarvan het totaal opgepompte debiet groter is aan 5 000 m³ per jaar en kleiner of gelijk aan 30 000 m³ per jaar of minimaal één put een diepte heeft die groter is dan het locatie specifieke dieptecriterium zoals weergegeven op de kaart in bijlage 2ter van dit besluit waarbij het totale opgepompte debiet kleiner of gelijk is aan 30 000 m³/jaar
- vergund: /
- verandering: uitbreiding, nieuwe rubriek;
- totaal na verandering: een grondwaterwinning bestaande uit een put van 20 m diepte en een maximaal op te pompen debiet van 14.315 m³/jaar en 45 m³/dag;

3. ONTVANKELIJKHEID VAN HET BEROEP

Gelet op het attest vermeld in artikel 31, §4, van titel I van het VLAREM waaruit blijkt dat het bestreden besluit op 25 juli 2017 aan de exploitant werd verzonden;

Gelet op het feit dat het beroep werd ontvangen op 18 augustus 2017 en ontvankelijk werd verklaard op 30 augustus 2017;

4. ARGUMENTEN VAN DE BEROEPSINDIENER

Gelet op de volgende beroepsargumenten van de exploitant:

- de deputatie heeft de milieuvergunning geweigerd op basis van het negatieve advies van het college van burgemeester en schepenen; die stelt in haar advies dat de impact op de omgeving niet volledig kan worden ingeschat doordat in het aanvraagdossier en het project-MER de gezondheidsrisico's door stofhinder onvoldoende werden onderzocht; de deputatie stelt verder de vergunning te weigeren op basis van het voorzorgsprincipe en het beginsel van preventief handelen;
- met deze weigeringsargumenten kan niet akkoord gegaan worden; voor deze aanvraag werd een project-MER opgemaakt met als doel alle milieueffecten in kaart te brengen met de mogelijke milderende maatregelen; er werd in het kader van het project-MER een openbaar onderzoek gehouden waarin alle partijen de kans hadden om hun opmerkingen of suggesties te geven inzake bijkomend te onderzoeken en uit te werken zaken om tot een volledig beeld te komen van de mogelijke effecten; op geen enkel moment is de vraag gesteld om bijkomend informatie uit te werken in het project-MER inzake de mogelijke gezondheidseffecten ten gevolge van de stofemissies van het bedrijf; deze bezwaren of argumenten moeten als ongegrond beschouwd worden in het kader van de beoordeling van de vergunningsaanvraag daar deze hadden opgemerkt moeten worden in het kader van de opmaak van het project-MER;
- de weigering is onvoldoende gemotiveerd; op basis van het gehanteerde principe kan men elke aanvraag voor een hinderlijk ingedeelde inrichting of activiteit weigeren omdat deze altijd wel bepaalde hinder en/of emissies met zich meebrengen die in meer of mindere mate effecten voor mens en milieu met zich mee kunnen brengen (met bepaalde risico's inzake de gezondheid); de vraag is niet of er effecten zijn maar of deze effecten aanvaardbaar zijn; de vergunningverlenende overheid moet op basis van de beschikbare informatie een inschatting maken over de aanvaardbaarheid;
- de Provinciale Milieuvergunningscommissie bracht een unaniem gunstig advies uit voor de vroegtijdige hernieuwing en uitbreiding van het legkippenbedrijf voor een onbepaalde duur en dit op basis van de eveneens gunstige adviezen van de afdeling Milieuvergunningen, Ruimte Vlaanderen en de Vlaamse Milieumaatschappij;
- het ongunstige advies van het college van burgemeester en schepenen en de beslissing van de deputatie zijn louter ingegeven door de ontvangen bezwaren in het kader van het openbaar onderzoek, maar worden onvoldoende onderbouwd; de vergunningsaanvraag met bijhorende project-MER bevat immers een uitvoerige studie inzake de discipline lucht, opgemaakt door een erkend MER-deskundige; zowel het significantiekader als de milieu-effecten van geur en stof

worden erin besproken; daaruit blijkt de impact van de uitbreiding ter hoogte van de omliggende woningen:

- inzake geur blijkt dat aan de geurdrempels van het significantiekader wordt voldaan of dat minstens voor de woningen waar niet aan de drempels wordt voldaan de toename zo minimaal is dat deze niet waarneembaar is en dus verwaarloosbaar;
- inzake stof blijkt dat er beperkte effecten zijn ter hoogte van de omliggende woningen maar deze effecten zijn er ook al in de huidige vergunde situatie; uit het project-MER blijkt dat in de gewenste situatie deze effecten wijzigen waardoor er enkele woningen bijkomen met een voornamelijk gering negatief effect, wat volgens het gehanteerde significantiekader als aanvaardbaar wordt beschouwd; belangrijker is dat ten gevolge van de gewenste situatie er geen gehinderden meer zullen zijn met negatieve effecten ten gevolge van fijn stof (PM10-stof) en geen matig negatieve of negatieve effecten inzake het ultra fijn stof (PM2,5-stof) dat het meest effect zou hebben op de gezondheid van de mens; de gewenste aanvraag zal eerder een gunstig effect hebben op de gezondheid van de omwonenden;
- de effecten inzake geur en stof werden door een erkend MER-deskundige uitgewerkt volgens de richtlijnen ter zake, conform de regels voor opmaak van elk volwaardig milieueffectenrapport; de beschreven effecten moeten dus als uitgangsbasis voor de beoordeling van deze aanvraag beschouwd worden; een project-MER wordt steeds opgesteld op basis van een worst-case scenario, zodat wel degelijk kan besloten worden dat de impact van de uitbreiding aanvaardbaar is en vergund kan worden;
- de ongerustheid van de omwonenden wordt vooral gevoed door Nederlandse studies waaruit blijkt dat er 11 % meer gevallen van longontsteking (pneumonia) zijn binnen een straal van 1 km rond een pluimveebedrijf; deze 11 % heeft alleen betrekking op patiënten die (al) lijden aan langdurige COPD, een chronische ziekte aan de longen; deze 11 % lijkt veel, maar als men verder ingaat op deze studie blijkt dat de studie spreekt over jaarlijks 1.500 pneumonia gevallen op 100.000 waarvan er 150 vermijdbaar zouden zijn bij afwezigheid van pluimveebedrijven; dit betekent omgekeerd een kans op longontsteking van 0,165 % bij aanwezigheid van pluimveebedrijven tegenover een kans van 0,150 % bij afwezigheid van pluimveebedrijven; zodoende kan de impact van de pluimveebedrijven ernstig genuanceerd worden; de onderzoekers pleiten in hun onderzoek voor bijkomend onderzoek; bovendien werden de studies uitgevoerd in een groot concentratiegebied aan pluimveebedrijven (en dus fijn stof) in Nederland, die samenviel met een uitbraak van de Q-koorts, waarbij longontsteking een vaak voorkomende complicatie is; deze aanvraag gaat uit van een geïsoleerd pluimveebedrijf; de vraag is of de resultaten van de studie mogen geëxtrapoleerd worden naar om het even welk ander pluimveebedrijf;

- uit de studies bleken ook positieve effecten op de volksgezondheid; het voorkomen van verschillende ademhalingsaandoeningen zoals infectie van de bovenste luchtwegen, astma, allergische neusverkoudheden, eczeem bleek net lager te zijn evenals de frequentie van neurologische aandoeningen zoals depressies, evenwichtsstoornissen en maag-darminfecties; de nabijheid van een veehouderij zou het immuunapparaat op een betere manier stimuleren met geringe allergische gevoeligheid tot gevolg; men vindt een sterk omgekeerde correlatie tussen longgerelateerde ziekten en de aanwezigheid van veehouderijen met varkens of pluimvee in Nederland; op mensen die reeds een longaandoening hebben of die om een andere reden een verzwakt immuunsysteem hebben, kunnen nabijgelegen veehouderijen wel een negatief effect hebben; ook andere studies halen een beschermend effect aan van de blootstelling aan micro-organismen voor aandoeningen gelinkt met allergie;
- de bvba Eierfarm Van Eijk heeft de exploitatie overgenomen van een vorige exploitant; vóór de overname had de buurt regelmatig te maken met hinder; bij de milieuvergunningsaanvraag van 2010 (basisvergunning) waren er om die reden ook heel wat bezwaren en een beroep bij de minister; na de bouw van de nieuwe stal is de hinder aanzienlijk verbeterd; dit blijkt uit het hoofdstuk mensgerelateerde hinder in het project-MER; uit het klachtenregister van de afdeling Milieu-inspectie blijkt dat het bedrijf sedert 2010 een 10-tal keer gecontroleerd werd, maar dat er geen gegronde klachten en dus geen aanzienlijke problemen konden worden vastgesteld; gelet op de hinder van de exploitatie bij de vorige exploitant is er wel terug onrust bij de omwonenden door deze aangevraagde uitbreiding; er mag geconcludeerd worden dat er geen enkele reden is om te verwachten dat de aangevraagde uitbreiding opnieuw voor een stijging van de hinder voor de omwonenden zal zorgen en dat bijgevolg de vergunning kan verleend worden;
- de bvba Eierfarm Van Eijk wil de hinder voor de buurt ook beperken tot een minimum, zodat deze uiteraard bereid is zich te schikken naar noodzakelijk geachte bijzondere vergunningsvoorwaarden; de exploitant vraagt wel een herevaluatie van de huidig geldende bijzondere vergunningsvoorwaarden;

5. VROEGERE MILIEUVERGUNNINGBESLUITEN

Gelet op het besluit van 20 oktober 2010 van de deputatie van de provincie Limburg waarbij vergunning wordt verleend voor het exploiteren van een veeteeltbedrijf (legkippen) voor een termijn verstrijkend op 20 oktober 2030;

Gelet op het ministerieel besluit van 4 mei 2011 waarbij het besluit van 20 oktober 2010 wordt gewijzigd door toevoeging van een aantal bijzondere voorwaarden;

Gelet op het besluit van 14 november 2012 van de deputatie van de provincie Limburg waarbij akte wordt genomen van de mededeling kleine verandering door uitbreiding met een elektriciteitscabine;

6. PLANOLOGISCHE SITUATIE

Gelet op de ligging van de inrichting in een agrarisch gebied volgens het gewestplan 'Neerpelt-Bree, vastgesteld bij het koninklijk besluit van 22 maart 1978;

Gelet op de volgende stedenbouwkundige voorschriften die gelden volgens het gewestplan:

“De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt, mogen slechts opgericht worden op ten minste 300 m van een woongebied of op ten minste 100 m van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100 m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven. De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden.”;

Gelet op artikel 7.4.5 van de VCRO dat stelt dat de voorschriften van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, voor het grondgebied waarop ze betrekking hebben, de voorschriften van de plannen van aanleg vervangen, tenzij het ruimtelijk uitvoeringsplan het uitdrukkelijk anders bepaalt;

Gelet op het feit dat bijgevolg de aanvraag moet beoordeeld worden aan de hand van de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestplan;

7. ADVIEZEN

Gelet op het ongunstige advies van 23 augustus 2021 van de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -Projecten (Milieu-Ruimte) van het departement Omgeving;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige advies van 14 september 2021 van de dienst Grondwaterbeheer van de afdeling Operationeel Waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij;

8. HOREN DOOR DE GEWESTELIJKE MILIEUVERGUNNINGSCOMMISSIE

Gelet op het horen op 21 september 2021 door de gewestelijke milieuvergunningscommissie van de exploitant, die ook een nota heeft overgemaakt op 14 augustus en het volgende verklaart:

We vinden dit onverantwoord. De klachten zijn nooit aan de orde geweest. We hebben geen idee waar die vandaan komen. Het gaat hier over een klep die slechts 1 keer per jaar wordt gebruikt. In de omgeving is er een IT-bedrijf, een putboorbedrijf en een zonevreemde woning. Deze zijn allemaal gelegen in agrarisch gebied. Dit is niet normaal. Deze bedrijven horen niet thuis in het agrarisch gebied. In het advies van de afdeling GOP zijn deze klachten nooit onderzocht of gecontroleerd. De uitbreiding is niet gerealiseerd aangezien er een procedure lopende was bij de Raad van State. Dit is heel zuur.

Gelet op het ongunstige advies van 21 september 2021 van de gewestelijke milieuvergunningscommissie;

9. MOTIVERING VAN DE BESLISSING WAT BETREFT DE AANVAARDBAARHEID VAN DE HINDER

Overwegende dat bij ministerieel besluit van 15 januari 2018, het bestreden besluit werd opgeheven en de vergunning werd verleend voor de vroegtijdige hernieuwing en verandering van een legkippenbedrijf door uitbreiding met 59.640 legkippen voor in totaal 119.280 legkippen;

Overwegende dat het arrest van de Raad van State van 17 juni 2021, houdende vernietiging van het ministerieel besluit van 15 januari 2018, voornamelijk is gebaseerd op:

- er valt niet in te zien dat de inrichting ook overdag zal voldoen aan de geluidsnormen gelet op de overschrijding van de geluidsnorm bij het vullen van de voedersilo's;
- uit de voorgestelde milderende maatregelen en bijzondere voorwaarde kan niet met zekerheid worden afgeleid dat de geldende geluidsnormen bij het gebruik van de laadklep voor het laden en lossen van de dieren kunnen worden nageleefd; de concrete impact van deze maatregelen wordt immers nergens besproken;
- de repliek dat overdag "de bewoners niet thuis zijn en de overschrijding amper 2,4 dB(A) bedraagt" en dat de "overschrijdingen uiterst klein tot verwaarloosbaar zijn, en voor wat de laadklep betreft het geluid dermate zeldzaam is dat het zelfs niet thuis hoort in een motivering omtrent een milieuvergunning doet te dezen niet anders besluiten;

Overwegende dat het beroep ingediend door de exploitant betrekking heeft op het weigeren van de milieuvergunning voor het vroegtijdig hernieuwen en veranderen van een legkippenbedrijf voor het houden van 119.280 leghennen; dat de vergunning in eerste aanleg werd geweigerd op basis van het ongunstige advies van de gemeente Hechtel-

Eksel met betrekking tot de gezondheidsimpact; dat de deputatie met betrekking tot de impact op gezondheid het voorzorgsprincipe en het beginsel van preventief handelen toepast;

Overwegende dat er 24 bezwaren (waarvan 1 ondertekend door 99 buurtbewoners) werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek in eerste aanleg; dat de voornaamste bezwaren handelen over: geurhinder, geluidshinder, vliegen, mobiliteitshinder (smalle wegen die kapot gereden worden), gezondheidsrisico's (vnl. longproblemen door fijn stof + kippenziektes), visuele hinder, effecten voor fauna en flora, niet verenigbaar met onmiddellijke omgeving en goede plaatselijke ordening, krengenopslag niet in orde, waterhuishouding verstoord door grondwaterwinning en mesttransporten worden niet afgedekt;

Overwegende dat de exploitant met deze aanvraag een uitbreiding wenst te bekomen van het aantal dieren (uitbreiding met 59.640 legkippen tot een totaal van 119.280), een noodstroomgroep en de opslag van eieren; dat ook de regularisatie van de grondwaterwinning wordt aangevraagd;

Overwegende dat het bedrijf momenteel vergund is voor het houden van 59.640 legkippen; dat de vergunde legkippen in één stal gehuisvest zijn; dat deze stal ammoniakemissiearm zou zijn uitgerust volgens het P-3.4.-systeem; dat voor het huisvesten van de bijkomende 59.640 legkippen een stal wordt voorzien identiek aan de bestaande leghennenstal met name volgens het P-3.4.-systeem; dat de bestaande stal zou uitgerust worden met een stofbak; dat ook op de nieuwe stal een stofbak zou voorzien worden;

Overwegende dat het project valt onder volgende categorieën van bijlage I van het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage:

- categorie 21 b) 'Installaties voor intensieve pluimvee-of varkenshouderij met meer dan 60.000 plaatsen voor hennen (legkippen)' van bijlage I van het project-m.e.r.-besluit;

dat een project-MER (rapportnr: M12EIER1_MER) werd opgemaakt en goedgekeurd door de dienst-MER;

Overwegende dat het bedrijf reeds een GPBV-bedrijf is; dat er op de inrichting in de beoogde toestand 119.280 legkippen aanwezig zouden zijn, waardoor de inrichting ingedeeld wordt onder de GPBV-rubriek 9.3.1.d: intensieve pluimveehouderij met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee;

Overwegende dat de inrichting is gelegen in agrarisch gebied op ongeveer 370 m van een woongebied ander dan een woongebied met landelijk karakter (ten westen) en op ongeveer 406 m van een woongebied met landelijk karakter; dat er binnen een straal van 100 m ongeveer 7 woningen zijn gelegen in agrarisch gebied;

Afstandsregels

Overwegende dat voor deze inrichting de verbods- en afstandsregels van artikel 5.9.5.3, van titel II van het VLAREM relevant zijn;

Overwegende dat de aanvraag de vroegtijdige hernieuwing en verandering van een vergunde inrichting betreft; dat de inrichting 200 waarderingspunten en 119.280 legkippen telt en moet volgens artikel 5.9.5.3, §5, van titel II van het VLAREM gelegen zijn op minstens 300 m van een op het gewestplan aangegeven woonuitbreidingsgebied, natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat, bosreservaat, gebied voor verblijfsrecreatie en woongebied ander dan woongebieden met een landelijk karakter;

Overwegende dat de stallen gelegen zijn op circa 370 m van het woongebied; dat bijgevolg hieraan voldaan wordt;

Overwegende echter dat het gewijzigde artikel 5.9.5.3, §5 van titel II van het VLAREM, werd ingevoerd door artikel 99, 3° van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 2008 tot wijziging van titel II van het VLAREM; dat door deze wijziging de afstandsregels voor pluimveebedrijven met meer dan 60.000 stuks gevogelte sterk werden versoepeld (publicatie in Belgisch Staatsblad op 27 januari 2009); dat in een arrest van 2 mei 2019, nummer 244.351, de Raad van State evenwel heeft geoordeeld dat deze versoepeling van de afstandsregels voor pluimveebedrijven strijdig is met het standstill-beginsel inzake milieubescherming, zoals onder meer gewaarborgd door artikel 23 van de Grondwet; dat de Raad van State oordeelde in het arrest van 2 mei 2019 dat het middel gegrond is *“waar het aanvoert dat artikel 99, 3°, van het wijzigingsbesluit van 19 september 2008 het in artikel 1.2.1, § 2, DABM opgenomen standstillbeginsel schendt. Artikel 99, 3°, van het wijzigingsbesluit van 19 september 2008 moet daarom op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing worden gelaten. Op de vergunningsaanvraag van de tussenkomende partij moeten bijgevolg de oorspronkelijke afstandsregels in artikel 5.9.5.3, § 5, van Vlarem II worden toegepast”*;

Overwegende dat overeenkomstig het arrest van de Raad van State van 2 mei 2019, nummer 244.351, de bij middel van artikel 99, 3° van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 2008, soepelere afstandsregels, buiten toepassing moeten worden gesteld; dat volgens de Raad van State de versoepelde afstandsregels immers onwettig zijn, want ze zijn strijdig met het standstill-beginsel; dat artikel 1.2.1, §2 van het DABM immers bepaalt dat het milieubeleid onder meer berust op het standstill-beginsel; dat het beginsel impliceert dat het door het bestaande milieubeleid bereikte beschermingsniveau in principe niet meer kan worden afgebouwd; dat bijgevolg het aangewezen om de vergunningsaanvraag te toetsen aan de oorspronkelijke afstandsregels in artikel 5.9.5.3, §5, van titel II van het VLAREM, zijnde:

“Tussen elke stal en/of opslag van dierlijke mest of mengmest van een inrichting, gelegen in een agrarisch gebied enerzijds en elk op het gewestplan aangegeven woonuitbreidingsgebied, natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat, bosreservaat, gebied voor verblijfsrecreatie en woongebied ander dan woongebieden met een landelijk karakter anderzijds, dient in functie van het aantal stuks gevogelte dat in de inrichting wordt gehouden en van het overeenkomstig artikel 5.9.5.2. berekend aantal waarderingspunten, tenminste de volgende afstand te bestaan:

Waarderingspunten toegekend aan de inrichting	Vereiste minimumafstand in m bij aantal stuks gevogelte					
	≤ 5000	van 5.001 tot 10.000	van 10.001 tot 20.000	van 20.001 tot 40.000	van 40.001 tot 60.000	meer dan 60.000
< 75	100	150	200	300	400	verbod
75 - 150	75	100	150	225	300	verbod
151 - 200	50	75	100	150	200	1000
> 200	50	75	100	150	200	500

Het is verboden in een inrichting, omvattende een of meer pluimveestallen, die geheel gelegen is in een agrarisch gebied, meer kippen of stuks gevogelte te houden dan het aantal dat in functie van voormelde criteria en de afstandsregels is toegelaten.”.

Overwegende dat dit betekent dat voor een inrichting met 200 waarderingspunten en meer dan 60.000 stuks gevogelte, zoals in onderhavig dossier, een afstandsregel geldt van 1.000 m;

Overwegende dat de dichtstbijzijnde stal gelegen is op een afstand van circa 370 m van een woongebied; dat bijgevolg niet aan de oorspronkelijke afstandsregels wordt voldaan; dat bijgevolg gelet op het arrest 244.351 van de Raad van State van 2 mei 2019 en het standstill-beginsel opgenomen in artikel 1.2.1, §2, van het DABM, de vergunning moet worden geweigerd;

Natuurtoets

Overwegende dat de uitstoot van ammoniak (NH₃) in Vlaanderen voor meer dan 95% afkomstig is uit de landbouw (voornamelijk vanwege de veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties) en omvat o.a. emissies uit stallen en mestopslag (62%), maar ook emissies bij het uitrijden van dierlijke mest (20%), bij kunstmestgebruik (7%) en bij mestverwerking (www.milieurapport.be/sectoren/landbouw/emissies-afval/ammoniakemissie-landbouw);

Overwegende dat naar aanleiding van het arrest RvVb-A-2021-0697 van 25 februari 2021 op 2 mei 2021 door de bevoegde Vlaamse Minister een ministeriële instructie met betrekking tot de beoordeling van de stikstofuitstoot van vergunningsaanvragen met een mogelijk betekenisvolle effect op habitatrichtlijngebied werd bekend gemaakt; dat in afwachting van een definitief PAS-kader voor landbouwdossiers in geen geval kan worden verder gewerkt met de tot nu toe bestaande drempels uit de ‘online voortoets’ en de significantiekaders; dat in afwachting van een definitief PAS-kader voor wat betreft de ammoniakdeposities veroorzaakt door veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties steeds een individuele beoordeling moet worden gemaakt, waarbij desgevallend een passende beoordeling moet worden gemaakt; dat er wordt benadrukt dat bij ieder vergunningsproject er maximaal moet worden ingezet op

ammoniakreducties, minstens door de inzet van ammoniakemissiearme stalsystemen en maatregelen uit de PAS-lijst;

Overwegende dat op 11 mei 2021 er ook richtsnoeren werden geplaatst op de website van het Agentschap voor Natuur en Bos bij de toepassing van het tussentijds kader voor NH₃-emissies veroorzaakt door veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties;

Overwegende dat de inrichting is gelegen op ongeveer 520 m ten westen van het Habitatrichtlijngebied BE2218311 'Militair domein en vallei van de Zwarte Beek' en op ongeveer 620 m ten oosten van het Habitatrichtlijngebied BE2200029 'Vallei- en brongebied van de Zwarte Beek, Bolisserbeek en Dommel met heide en vengebieden; dat de speciale beschermingszones deel uit maken van het Vlaams Ecologisch Netwerk (GEN-gebied 451 – De Bolisserbeek-Dommel en GEN-gebied 447 – De Stuifzandcomplexen Hechtel);

Overwegende dat de volgende jaarlijkse ammoniakemissie wordt verwacht ten gevolge van de exploitatie:

	NH ₃ -emissie huidig (kg/j)	NH ₃ -emissie aangevraagd (kg/j)
Stal 1	596	596
Stal 2	/	596
Totaal	596	1.192

Overwegende dat alle stallen op het voorliggend bedrijf ammoniakemissiearm zouden worden uitgevoerd met het systeem P 3.4;

Overwegende dat huidige aanvraag echter een stijging van de ammoniakemissie en de deposities veroorzaakt;

Overwegende dat er een inschatting werd gemaakt in de passende beoordeling/project-MER, zoals gevoegd bij de aanvraag; dat het aandeel van de immissie ten opzichte van de kritische depositiewaarden inzake verzuring en vermesting wordt weergegeven ten gevolge van onderhavige aanvraag; dat de procentuele bijdrage van de exploitatie aan de kritische drempelwaarde voor de actuele oppervlakten habitattypen binnen de speciale beschermingszones (SBZ-H) 1,49 % bedraagt en de procentuele bijdrage aan de kritische drempelwaarde voor potentiële oppervlakten habitattypen in de zoekzones 1,57% bedraagt; dat op basis van het toenmalige significantiekader voor ammoniakdeposities de impact als zagezegd 'niet significant' werd beoordeeld;

Overwegende dat ingevolge het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 25 februari 2021 (RvVb-A-2021-0697) de voorheen gehanteerde significantiekaders, waaronder werd aangenomen dat er geen significante bijdrage aan de kritische last zouden optreden, niet rechtszeker kunnen worden gehanteerd bij vergunningverlening wegens het gebrek aan wetenschappelijke onderbouwing van deze drempels; dat in het voorliggend aanvraagdossier derhalve enkel een toetsing voorligt aan onwettig bevonden significantiekaders, zodat er geen enkel element voorligt in het voorliggend dossier op grond waarvan zou kunnen worden uitgesloten dat het project geen

significante effecten in de zin van artikel 36ter van het Natuurdecreet zou veroorzaken; dat geen concrete beoordeling van de effecten voorligt, één en ander ook rekening houdende met de concrete instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszones waarop deposities zouden worden gerealiseerd; dat er dus moet geconcludeerd worden dat er in de aanvraag onvoldoende informatie beschikbaar is zodat een betekenisvolle aantasting van de natuurwaarden niet met zekerheid kan uitgesloten worden;

Geluid

Overwegende dat er geluidshinder kan veroorzaakt worden door de volgende activiteiten op de inrichting: ventilatoren, laden en lossen op het terrein en transportactiviteiten;

Overwegende dat in de stallen verschillende ventilatoren aanwezig zijn met een geluidsvermogeniveau van 93 dB(A); dat deze worden beoordeeld als continue bronnen; dat voor het vullen van de voedersilo's (compressor en laadklep) wordt gebruik gemaakt van getallen volgens het richtlijnenboek landbouwdieren, vullen voedersilo: 111 dB(A) en laadklep: 115 dB(A); dat deze activiteiten worden beschouwd als incidenteel geluid;

Overwegende dat het bedrijf is gelegen in agrarisch gebied; dat op korte afstand (ongeveer 100 m) van het bedrijf echter de Noord-Zuidverbinding (N74) is gelegen, wat een significante invloed heeft op het heersende geluidsklimaat; dat de inrichting eveneens is gelegen onder de aanvliegroute van Kleine Brogel van waaruit meerdere keren per week oefenvluchten gehouden worden; dat conform het richtlijnenboek landbouwdieren het achtergrondgeluidsniveau wordt ingeschat op 55 dB(A) overdag, 50 dB(A) 's avonds en 45 dB(A) 's nachts; dat wat betreft de continue bronnen zowel in de huidige als de gewenste situatie overschrijdingen van de norm worden gemodelleerd; dat in de gewenste situatie met milderende maatregelen (twee stofbakken met uitstoothoogte van 8 m) de normen wel gerespecteerd worden, aldus het advies van de GMVC;

Overwegende dat voor wat betreft de incidentele bronnen er een overschrijding van de norm is door het vullen van de voedersilo's ter hoogte van de dichtstbijzijnde woning in de drie beoordelingsperiodes; dat er ook voor de laadklep bij het lossen en laden van dieren een overschrijding is in de drie beoordelingsperiodes ter hoogte van deze woning;

Overwegende dat in het arrest wordt geoordeeld dat niet valt in te zien hoe de inrichting overdag kan voldoen aan de geluidsnormen waardoor de vergunning, overeenkomstig artikel 30bis, §1, eerste lid, van titel I van het VLAREM moet worden geweigerd;

Grondwaterwinning

Overwegende dat de huidige aanvraag een grondwaterwinning omvat bestaande uit een put van 20 m diepte en een maximaal op te pompen debiet van 14.315 m³/jaar en 45 m³/dag; dat op de site op 28 juni 2021 door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hechtel-Eksel een grondwaterwinning is vergund op naam van de bvba De Weijer (OMV_ 2021008459); dat het een grondwaterwinning betreft tot op een diepte van ook 20 m en met een debiet van 45 m³/dag en 14.315 m³/jaar, net zoals huidige

aanvraag; dat het dus om exact dezelfde debieten en grondwaterlaag gaat; dat het onduidelijk is of het gaat om dezelfde beoogde grondwaterwinning gaat; dat het grondwater afkomstig uit de recent vergunde grondwaterwinning zou gebruikt worden voor beregening van akkerbouwgewassen en waardoor dit, volgens de bvba De Weijer, als een aparte ingedeelde inrichting of activiteit te beschouwen is; dat echter moet opgemerkt worden dat de winningsput gelegen is op dezelfde percelen als huidige aanvraag; dat de heer John Van Eijk ook exploitant is van deze grondwaterwinning; dat er minstens een geografische samenhang is en mogelijks een organisatorische samenhang kan vermoed worden waardoor deze grondwaterwinning ingedeelde inrichtingen of activiteiten mogelijk als één milieutechnische eenheid moeten beschouwd worden; dat minstens het effect van deze twee grondwaterwinningen samen moet beschreven en beoordeeld worden; dat dit niet gebeurde, zodat de voorliggende aanvraag niet kan worden vergund;

Overige aspecten

Overwegende dat ook moet opgemerkt worden dat tijdens de beroepsprocedure er geen essentiële dossierstukken kunnen worden toegevoegd aan het dossier zoals een nieuwe passende beoordeling; dat een passende beoordeling een essentieel stuk is voor de volledige en correcte inschatting van de aan de exploitatie verbonden nadelen en risico's; dat er volgens de Raad van State sprake is van een uitholling van het openbaar onderzoek wanneer derden belanghebbenden bij de uitoefening van hun inzage- en bezwaarrecht geen kennis kunnen krijgen van gegevens of documenten zonder dewelke de vergunning niet kan worden verleend (RvS arrest nr. 236.191 van 20 oktober 2016);

Overwegende dat gelet op het determinerend karakter van bovenstaande weigeringsmotieven, de overige aspecten niet verder worden behandeld;

10. MOTIVERING VAN DE BESLISSING OVER DE VERENIGBAARHEID MET DE OMGEVING EN DE GOEDE PLAATSELIJKE ORDENING

Overwegende dat gelet op bovenstaande ongunstige evaluatie met betrekking tot de inplantingsregels en de natuurtoets, moet worden vastgesteld dat de aanvraag in strijd is met de bepalingen van artikel 4.3.1, §2 van de VCRO en moet geweigerd worden; dat een verdere beoordeling van de overige aspecten van de goede ruimtelijke ordening bijgevolg niet vereist is;

11. CONCLUSIE: ONGUNSTIG

Overwegende dat de hinder en de effecten op mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door de aangevraagde inrichting, mits naleving van de milieuvergunningsvoorwaarden niet tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

Overwegende dat de aangevraagde inrichting niet verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat het beroep ongegrond te verklaren en het bestreden besluit te bevestigen;

B E S L U I T :

Artikel 1. Het ontvankelijk bevonden beroep wordt ongegrond verklaard.

Art. 2. Het bestreden besluit wordt bevestigd.

Art. 3. Dit besluit wordt genoteerd in de rand van het notulenboek van de deputatie tegenover de notulering van het bestreden besluit.

Brussel,

Vlaams minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR